

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

SPIDNEN.

 Lördagen, den 25 October, 1766.

Allt hit intill hafwe wi haft sommar; men och
 huru syndar nu hösten med mörke och fulne
 dagar. Ledsamma ombryte, som Wedde just på en
 gång! All hastig ändring är skadelig, och jag tyck-
 ter mig i Götheborgares anleten läsa en oro, hwil-
 ken, om ej förstår dem, likwål röjer et sär i
 hjertat.

För så dagar sedan war det intet järnteken, at
 se gubben göra glada sprong, och sjunga om den
 eld, som en tid waret förlorad; men nu tyckes
 återkommet. De gladdes öfwer at än en gång
 få smaka de förflutna åldrars nögen och wälluster.
 Det besynnerligaste war at de ej kunde påminna
 sig, under en mångårig lefnad, någon gång, waret
 så nöjde som nu.

Den manbara åldren, som äger mer både
 Kropps styrka, och sinnes munterhet, tyckes för sin
 glädje liksom sinna et för trängt utrömmen inom
 våra murar. Aldrig såg jag denna åldren nög-
 dare än då; ingen hastig och sngtig glädje lyfte
 utur stadgade inwånares ögon, nej; denna höder

De swagare åldrar til; men jag wet ej hwad för en stadgad ro uplyste deras anleten, och hwad för uprömt hjerta rögte sig i de minsta af deras åthåwor och gerningar!

Ungdomen, den nya ungdomen, tyktes af idel glädje willa lifsom blanda himmelen ihop med jorden. Frögderop och lusteldar tåflade med hwarandra om företrädet, och segeren delte sig lika. De behageligheter, som alltid göra ungdomen så utmärkt, fingo här en ny glans. Två mötte hwarandra, och ögonen förrådde straxt en glädje, hwilken den ledigaste tunga intet kunde uttala: deras tal war begripeligt ändå: alle weste ordsaken til desse nögte dagar; men ingen hade nog tid at omtala hånne.

Barnen glömde barnslige lekar: at rida på fåpp, slå i wägg och spela boll, woro då ej de tidsfördrif, hwilka sysslosatte dem. De öfwergåfwo sina små samlingsplatsar med nöge; för at, på almånna ställen, och, emot barns wana, få dela en owanlig stor glädje med de äldre. På spåda tungor lågo gamla ord, och menlösheten, som alltid gör denna åldren så behagelig, war på et behynerligt sätt intagande; ännu mer, hon war wåltalig.

Men huru olif är nu utsigten, och huru mörka ansigten möter jag icke öfweralt. Barnen återtaga wäl sine wanlige lekar; men munterheten är borta, och mit under något frågar den ene hwarföre den andre gråter. Unglingarne gå spåke, som lamb. Manbara åldren tyktes wara
 misnögd,

misknåd, och de gamle taga med barrande fötter de steg, hwilka de, fort förut, med färdighet åtmått.

Ho ser icke, at wårt Götteborg haft en owantlig glädje, och nu fått en åfwen så owantlig sorg: jag behöfwer intet nämna at wår Store Gustaf, och wår Ålfanswärda Sophia Magdalena waret orsak til bägge. Huru kunde Deras Höga Närwarelse annat än fagna, och Deras bortgång annat än oroa et folk, som sätter sin salhet däruti, at så, til senaste tider, wörda den åfwen så ålfada, som urgamla, Ynglinga-Utten på sin Thron, samt, då och då, så se Sköld blanda sit blod med Yngwes.

Ur det en förmån för et Rike, at det har sin Thron befäst genom wärdige Tilrådare; så låra flera länder afundas öfwer Swears och Götters lycka, och tillika uphöga deras Gustafs åra.

Swes Rike har den lyckan, at inom des gränser, står wårt Konunga-Hus, utur hwilket Prinsfar framtrådt, som tillika waret Norra werldens prydnad, och de Södra länders förundran. Trogne Götter afundas så mycket mindre häröfwer, som de altid haft den glädjen at få följa Hjeltarne på deras tog, och ofta, i blodiga Skjortor, wara witnen til deras ärerika segrar; men önska likwäl, at oftare så dela med Swear den glädjen, at se och wörda en Nådig Öfwerhet inom sina gränser!

At beskrifwa Götteborgares sågnad öfwer det Nådiga Besök staden fick den 14 i denne månad, klockan 9 om aftonen, af Hans Kongl. Höghet,

Swea Rikes Kron-Prins, och Des Uforada Gemål, Arf-Prinsessan af Dannemark, tillkommer en stickeligare penna, än min: jag känner mine Medborgares tillgifna sinnelag i denna delen, och just därför vågar jag intet tolka detsamma. Jag skulle billigt få en ovån uti hwar och en af dem, för det jag uti et så ömmt ämne sagt förlitet. Jag kan likväl ej förtiga, at jag aldrig sedt Götheborg gladare, än nu, då det fick öppna sina portar för Detta Höga Herrskapet. Lyte vårt Götheborg af en bedröfwelig wådeld på wår Gustafs hugnelige Födelse-Dag; så utmärkte staden nu, genom sina frögde-eldar, at han oräneliga gångor mera wunnet, än tappat. Wåra stora gator winklade af människor, och man såg glädjen åfwen så tydeligen i deras ansigten, som ljusen i deras fenster. Jag följde en wån på de mest aflågsna gator i staden, och wi hade det nöget, at se de wålsignade bokståfverna G. S. M. jämwäl prynda flera af de minsta kajor. Huru kan då vårt Götheborg hysa muntre Inwånare, sedan det den 18 dennes sedt sin Höga, och aldrig nog wördade, Gåster afresa?

Följande är insändt från Herr Prosten
 Anund Hammar i Warberg.

Då förmodeligen alla berättelser tenkta, Fresna och munteliga nu äro uphyste med det gladaste ämne Sverige sedt från urminnes tider, at om-tala deras Kongl. Högheters, Kron-Prinsens och
 Kron-

Kron-Prinseffans, resa, bör jag lemna berättelse från denna orten. Den 13 October sedde Deras Kongl. Högheters ankomst, kl. wid påß 7. Stadens lilla Cavalleri-Corps hade mött en fjerdedels mil utom staden, och Borgerskapet til fot war upstålt inom Stadsporten, den förre under sin Rytmästare, Herr Handelsmannen Paul Pihlson, det senare under sin Capitaine, Guld- och Silfwer-arbetaren Herr Swen Nyberg. Deras Kongl. Högheter mottoges wid porten af Presterskapet och Magistraten med Stadens Äldste; då Herr Prostén, Magister Jonas Brag, och Herr Borgmästaren Johan Herman Sethelius, förkunnade almänhetens fågnad. Åresan sedde följande morgon, då Presterskap och Magistrat, wid norra porten, hade den Nåden taga underdånigt afsked, och Cavalleri-Corpsen, at följa til nya bron, 1 och en fjerdedels mil från Staden.

När såg Sverige sin Kron-Prins föra en Kongl. Brud til sin ännu regerande Fars Huswudstad? Tänk at jag ej kan beswara frågan, fast jag har afsky för at gå tillbaka til de tider, som woro före Calmare Union, då wi nu minnet en så wändeligen fördelagtigare. Jag bekänner, at mit hjerta arbetade så wildsammt i mit bröst, wid åskådandet af detta dyra och obestrisweligen wakra Paret, at jag hade ondt wid at wara tyst, men skulle haft wärre wid at tala. Det är det tredje Kongl. Par jag sedt, och då mit mörka öga allenast kunde synna, wid detta tillfälle, gick jag hem nögd med mina ögons tillstun-

dande mörker. Ach, tänkte jag, du får ändå aldrig mer här på jorden se något så vackert.

Våre små älskade Scholá-pilar, som ännu äro emot 60 stycken, woro så nitiske, at ock någre sprungo med, inemot Konges ladugården Lindhof. Ja, sade de, det blir ju vår Konung och vår Drottning: wi skole lefwa under deras regering. Ja, tänkte jag, en alman egennyttig befaller oss at bedja Gud för Detta Dyra Parer. Winstågaer eder at upodla edart förstånd, så at i kunnen tjena en gång denna edar älskade Konung! Ja, är nögd at sluta mine dagar, medan den Mildaste bland Konungar sitta på Thronen, och jag är glad at hafwa sedt, med så mycken hugnad, dem, som mina barn böra lida. Far härmed för ewigt wäl all werldenes höghet, jag har nu sedt det wakraste hon kunnat eller nånsin kan wisa mig.

Små Kyrko-tidningar.

I Domkyrko Församlingen födde 6 gosse- och 4 flicko-barn: Wigde Järndragaren Börje Westerqren och Pigan Ingeborg Bergaren, Inkebrängen Måns Wennerström och Pigan Annika Larsdoter, Järndragaren Anders Skott och Pigan Anna Westerting, Båtekarlen Olof Andersson Edström, och Pigan Kjerstin Andersdoter, Järndragaren Peter Isaacson och Pigan Ingrid Persdoter: Döde Zimmermannen Carl Olofsson, 55 år, af tårande sjukdom, Vice-Borgmästaren Herr Jonas Engeströms Fru Catharina Poncker,

Doncker, 25 år, af lungfot, Ostindiske Dwartermastaren Joachim Strandberg, och 4 barn af feber, okänd barnsjuka och slag.

Rundgöresser.

En mil utan för Ny Elfsborgs fästning, hos Commissarien Carl Öberg ifrån Nyköping, finnes til köps et parti renskrad sill-tran, uti större och mindre fastager til billigt pris, och kan den, som åstundar så sluta om hela tilverkningen, för innewarande år uti des tranfokeri, närmare underrättelse erhålla hos Klensmeden Måster Johan Strettenberg på Magasinsgatan, midt emot Käl-laren Tre Remare. På samma ställe sås underrättelse om et parti Slands trap-sten och någon gålf-sten.

Uti uppgångs trångsten til Kongl. Taffelen, den 17 dennes, förlorades, utur en hederlig Mans västficka, en röd Saffiansk taskebok med inneliggande större och mindre Banco-sedlar, som utgjorde 4 til 500 Dal. S:mt. De större sedlar, til ungefärligen 1000 Dal. R:mt, woro af följande särskilda summor: Dal. R:mt 300, 255, 200, 72 och 50. Den öfriga förlusten bestod uti 4, 3 och 2 Dal. S:mts sedlar. 300 Dal. R:mts sedelen war in blanco transporterad af Christopher Höök, och 200 Dal. R:mts sedelen war transporterad på Herr Håradshöfdingen Göthe af Fru Weidling, men ej af honom endoserad. För åter-

återställandet här af utfästes 100 Dal. S:mts wedergållning, och jag uptäcker munteligen egaren.

Sedan Kongelss stad, wid nyligen förflutne Riksdag, återvunnet den uti staden, öster om Kyrkan, belägna Commendants trågård; har samma trågård blifwet afdelat uti fem stycken tomter, hwardera tomt innehåller uti bredden til gatan 36 alnar, uti längden från gatan til ålswen 100 alnar, och uti bredden wid ålswen i proportion; ty och som Magistraten med stadens Äldste sunnet för godt, det böra dessa tomter på offentlig auction til den mestbjudande blifwa försälde, warder härmedelst almänneligen kundgjort, at samma tomter den 5 nästinstundande November, floctan 10 före midnatten, å stadens Rådhus, komma at förauctioneras.

En nyfärdig Särst porcellain snusdosa tappades i folkträngslan, samma afton Deras Kongl. Högheter anlände hit til staden. Dosa är fördrad inuti med silfwer, och starkt förghld: utan twifwel är hon genom nåsduken updragen af flickan. Den som hånne sunnet undfår, genom mig, 20 Dal. S:mt i hittelön.

Den 30 dennes kommer på Auctions-kammaren härstädes et parti Irlands smör uti större och mindre fastager, samt et litet parti Hollstenka helgrynn, at försäljas; hwarå prafwer förut kunna beses hos Herrar Westerling och Wohlfahrt.

Hos Herr Olof Kommel finnas nyligen inkomne boghmetegryn til köps.

